

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (hetedik tanács)

2023. március 24.*

„Előzetes döntéshozatal – A Bíróság eljárási szabályzatának 99. cikke – Migráns munkavállalók – Munkanélküliség – A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás – Szociális biztonság – 30. cikk – A munkanélküli-ellátáshoz való jog meghatározása – A 883/2004/EK rendelet – A 65. cikk (2) bekezdése – Tagállami állampolgár, aki az Egyesült Királyságban folytatott munkavállalói tevékenységet – A munkaszerződésének az Egyesült Királyság kilépését és az e megállapodásban meghatározott átmeneti időszak végét követő megszüntetése – Ezen állampolgárnak az e tagállam jogszabályai szerinti munkanélküli-ellátásra való jogosultsága az utóbbi tagállamba való visszatérése esetén”

A C-30/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Administrativen sad Veliko Tarnovo (Veliko Tarnovo-i közigazgatási bíróság, Bulgária) a Bírósághoz 2022. január 12-én érkezett, 2021. december 20-i határozatával terjesztett elő a

DV

és

a **Direktor na Teritorialno podelenie na Natsionalnia osiguritelni institut – Veliko Tarnovo**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: M. L. Arastey Sahún tanácselnök, F. Biltgen (előadó) és N. Wahl bírák,

főtanácsnok: N. Emiliou,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a bolgár kormány képviseletében M. Georgieva, T. Mitova és E. Petranova, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: bolgár.

- a cseh kormány képviselőjében O. Serdula, M. Smolek és J. Vlácil, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében D. Martin és N. Nikolova, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint a Bíróság az eljárási szabályzatának 99. cikke alapján, indokolt végzéssel határoz,

meghozta a következő

Végzést

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2020. január 24-én Brüsszelben (Belgium) és Londonban (Egyesült Királyság) aláírt és 2020. február 1-jén hatályba lépett, a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás (HL 2020. L 29., 7. o.; a továbbiakban: kilépésről rendelkező megállapodás) 30. és 31. cikkének, valamint a 2012. május 22-i 465/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2012. L 149., 4. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166, 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.; helyesbítés: HL 2004. L 200, 1. o.) 72. o.; a továbbiakban: 883/2004 rendelet) 65. cikke (2) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 A kérelmet DV és a Direktor na Teritorialno podelenie na Natsionalnia osiguritelen institut – Veliko Tarnovo (a nemzeti társadalombiztosítási intézet területi osztályának igazgatója, Veliko Tarnovo, Bulgária) közötti, arra vonatkozó jogvita keretében nyújtották be, hogy az utóbbi megtagadta, hogy DV számára munkanélküli-ellátást nyújtson, miután 2021. március 29-én megszűnt a munkaviszonya az Egyesült Királyságban.

Jogi háttér

Az uniós jog

A kilépésről rendelkező megállapodás

- 3 A kilépésről rendelkező megállapodást az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség nevében a 2020. január 30-i (EU) 2020/135 tanácsi határozat (HL 2020. L 29., 1. o.) hagyta jóvá.
- 4 E megállapodás hatodik preambulumbekzdése értelmében:

„Felismerve, hogy kölcsönös védelmet kell biztosítani az [európai] uniós polgárok és [Nagy-Britannia és Észak-Írország] Egyesült Királyságának állampolgár[ai], valamint családtagjaik számára, amennyiben az e megállapodásban meghatározott időpont előtt gyakorolták szabad mozgáshoz való jogukat, valamint biztosítani kell, hogy az e megállapodás szerinti jogaik érvényesíthetők legyenek és a megkülönböztetésmentesség elvén alapuljanak; felismerve továbbá, hogy a társadalombiztosítási időszakokból származó jogokat védeni kell”.

5 Az említett megállapodás 7. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„E megállapodás alkalmazásában az uniós jog e megállapodás által alkalmazandóvá tett rendelkezéseiben szereplő, a tagállamokra és az illetékes tagállami hatóságokra való hivatkozásokat úgy kell érteni, hogy azok magukban foglalják az Egyesült Királyságot és annak illetékes hatóságait is, kivéve az alábbiak tekintetében:

[...]”

6 Ugyanezen megállapodás 10. cikke (1) bekezdésének a) pontja a következőképpen szól:

„A III. cím sérelme nélkül, ez a rész a következő személyekre vonatkozik:

a) azok az uniós polgárok, akik az átmeneti időszak vége előtt az uniós jognak megfelelően tartózkodási jogukat gyakorolták az Egyesült Királyságban, és az említett időpontot követően is ott tartózkodnak”.

7 A kilépésről rendelkező megállapodás második részének „A szociális biztonsági rendszerek koordinálása” című III. címe tartalmazza a megállapodás 30–36. cikkét.

8 E megállapodás 30. cikkének (1)–(4) bekezdése szerint:

„(1) Ez a cím a következő személyekre alkalmazandó:

a) az átmeneti időszak végén az Egyesült Királyság jogszabályainak hatálya alá tartozó uniós polgárok, valamint családtagjaik és túlélő hozzátartozóik;

[...]

c) az átmeneti időszak végén az Egyesült Királyságban lakóhellyel rendelkező és valamely tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozó uniós polgárok, valamint családtagjaik és túlélő hozzátartozóik;

[...]

e) azon személyek, akik nem tartoznak az a)–d) pont hatálya alá, de:

i) uniós polgárok, akik az átmeneti időszak végén munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként tevékenykednek az Egyesült Királyságban, és akik a [883/2004 rendelet] II. címe alapján valamely tagállam jogszabályainak hatálya alá tartoznak, valamint családtagjaik és túlélő hozzátartozóik [...]

[...]

(2) Az (1) bekezdésben említett személyekre mindaddig kiterjed e cím hatálya, amíg megszakítás nélkül az említett bekezdésben foglalt helyzetek valamelyikében maradnak, mely helyzet egyidejűleg érinti valamely tagállamot és az Egyesült Királyságot.

(3) Ez a cím alkalmazandó azokra a személyekre is, akik nem, vagy már nem tartoznak e cikk (1) bekezdése a)–e) pontjának hatálya alá, de e megállapodás 10. cikkének hatálya alá tartoznak, továbbá azok családtagjaira és túlélő hozzátartozóira is.

(4) A (3) bekezdésben említett személyekre mindaddig kiterjed e megállapodás hatálya, amíg joguk van a fogadó államban való tartózkodásra e megállapodás 13. cikke értelmében, vagy arra, hogy e megállapodás 25. vagy 24. cikkével összhangban a munkavégzésük helye szerinti államban dolgozzanak.”

- 9 Az említett megállapodás 31. cikke (1) bekezdésének első albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az e cím hatálya alá tartozó személyekre az [EUMSZ 48. cikkben], a [883/2004 rendeletben] és [a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i] 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben [(HL 2009. L 284., 1. o.)] foglalt szabályokat és célkitűzéseket kell alkalmazni.”

- 10 Ugyanezen megállapodás 32. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint:

„A következő szabályok alkalmazandók az ebben a cikkben meghatározott mértékben a következő helyzetekben, amennyiben azok a 30. cikk hatálya alá nem tartozó vagy már nem tartozó személyekhez kapcsolódnak:

- a) a biztosítási, szolgálati, önálló vállalkozói vagy tartózkodási időszakok – beleértve a [883/2004 rendelettel] összhangban az ilyen időszakokból eredő jogokat és kötelezettségeket is – érvényesítése és összeszámítása céljából a következő személyek tartoznak e cím hatálya alá:
- i) az uniós polgárok [...] akik az átmeneti időszak vége előtt az Egyesült Királyság jogszabályainak hatálya alá tartoztak, továbbá családtagjaik és túlélő hozzátartozóik;

[...]

az időszakok összeszámítása céljából az átmeneti időszak vége előtt és az után szerzett időszakokat a [883/2004 rendeletnek] megfelelően kell figyelembe venni”.

- 11 A kilépésről rendelkező megállapodás 126. cikke a következőképpen szól:

„Rendelkezésre áll egy átmeneti vagy végrehajtási időszak, amely e megállapodás hatálybalépésének napján kezdődik és 2020. december 31-én ér véget.”

A 883/2004 rendelet

- 12 A 883/2004 rendelet 1. cikkének j) pontja a rendelet alkalmazásában a „lakóhely” fogalmát a személy szokásos tartózkodási helyeként határozza meg.

- 13 E rendelet III. címének „Munkanélküli ellátások” című 6. fejezete tartalmazza a rendelet 61–65a. cikkét.

- 14 Az említett rendeletnek „A biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi idő összesítésére vonatkozó különös szabályok” című 61. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Azon tagállam illetékes intézménye, amely tagállam jogszabályai az ellátásokra való jogosultság megszerzését, fenntartását vagy feléledését, illetve tartamát a biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi idő megszerzésétől teszik függővé, a szükséges

mértékben a bármely más tagállam jogszabályai szerint szerzett biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időt úgy veszi figyelembe, mintha azt az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerezték volna.

Ha azonban az alkalmazandó jogszabályok az ellátásokhoz való jogosultságot a megszerzett biztosítási időtől teszik függővé, a másik tagállam jogszabályai szerinti szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időt nem lehet figyelembe venni, kivéve, ha az ilyen időket biztosítási időnek tekintették volna, ha az alkalmazandó jogszabályoknak megfelelően szerezték volna meg.

(2) A 65. cikk (5) bekezdésének a) pontjában említett esetek kivételével e cikk (1) bekezdésének alkalmazása, az érintett személy által az ellátások igénylése szerinti jogszabályoknak megfelelően legutóbb szerzett:

- biztosítási időktől függ, ha az említett jogszabály biztosítási időt ír elő;
- szolgálati időktől függ, ha az említett jogszabály szolgálati időt ír elő, vagy
- önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időszakoktól függ, ha az említett jogszabály önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időszakot ír elő.”

15 Ugyanezen rendelet 65. cikkének (2) és (5) bekezdése előírja:

„(2) Az a teljes munkanélküli személy, aki a legutóbbi munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenysége során az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban rendelkezett lakóhellyel, és aki továbbra is abban a tagállamban rendelkezik lakóhellyel, vagy oda visszatér, a lakóhely szerinti tagállam foglalkoztatási szolgálatának rendelkezésére áll. A 64. cikk sérelme nélkül a teljes munkanélküli személy – kiegészítő lépésként – azon tagállam foglalkoztatási szolgálatának is rendelkezésére állhat, amelyben legutóbb munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként tevékenységet folytatott.

[...]

(5) a) A (2) bekezdés első és második mondatában említett munkanélküli személy a lakóhely szerinti tagállam jogszabályainak megfelelően jogosult ellátásokra, mintha munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként folytatott legutóbbi tevékenysége során azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozott volna. Ezen ellátásokat a lakóhely szerinti intézmény biztosítja.

[...]”

A bolgár jog

- 16 A Kodeks za sotsialno osiguriavane (a szociális biztonságról szóló törvénykönyv, a DV 2021. szeptember 16-i 77. száma; a továbbiakban: KSO) 54a. cikkének 1. bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Munkanélküli ellátásokra jogosultak azok a személyek, akik tekintetében a »munkanélküliségi« alapnál a társadalombiztosítási járulékot a tagság végét megelőző 18 hónapban legalább 12 hónapig társadalombiztosítási járulékot fizettek vagy kellett fizetni, továbbá:

1. akiket munkanélküliként nyilvántartásba vettek a munkaügyi hivatalnál;
2. akik nem szereztek a Bolgár Köztársaságban öregségi nyugdíjra való jogosultságot vagy más tagállamban időskorúak járadékára való jogosultságot, vagy nem részesülnek a 68a. cikk szerinti csökkentett összegű időskorúak járadékában vagy a 168. cikk szerinti foglalkoztatói nyugdíjban;
3. akik nem folytatnak olyan szakmai tevékenységet, amely e törvénykönyv vagy más állam jogszabályai szerint kötelező biztosítás alá tartozik, kivéve a Kodeks na truda [(a munka törvénykönyve)] 114a. cikkének (1) bekezdésében említett személyeket.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 17 DV bolgár állampolgár. 2014. december 1-jétől 2021. március 29-ig az Egyesült Királyságban különböző munkáltatóknál dolgozott a szociális és egészségügyi szolgáltatások területén.
- 18 2021. április 2-án DV munkanélküliként munkanélküli ellátásokat igényelt Bulgáriában a KSO alapján. Kérelmének alátámasztására DV benyújtott bizonyos dokumentumokat, köztük a lakóhelyről szóló nyilatkozatot a 883/2004 rendelet 65. cikkének (2) bekezdése alkalmazása céljából. Emellett elektronikus információcserére került sor DV helyzetével kapcsolatban az Egyesült Királyság és a Bolgár Köztársaság között.
- 19 2021. augusztus 18-i határozatával a bolgár munkanélküliségi-biztosítási hatóság elutasította e kérelmet azzal az indokkal, hogy a DV által 2021. március 29-ig az Egyesült Királyságban szerzett biztosítási időszakokat nem követték olyan időszakok, amelyek során társadalombiztosítási jogviszony jött volna létre Bulgáriában. E hatóság szerint a kilépésről rendelkező megállapodás 30. cikke nem volt alkalmazható, mivel DV a Bulgáriába való visszatéréssel megszakította azt a határokon átnyúló helyzetet, amelyben a kilépésről rendelkező megállapodás 126. cikkében meghatározott átmeneti időszak (a továbbiakban: átmeneti időszak) lejártakor, azaz 2020. december 31-én volt, következésképpen a helyzete már sem valamely tagállamot, sem az Egyesült Királyságot nem érintette. Ezen túlmenően, tekintettel az említett megállapodás 32. cikkére, amely az átmeneti időszak vége előtt és után szerzett biztosítási időszakok összesítésére vonatkozik, DV nem folytatott olyan szakmai tevékenységet Bulgáriában, amelynek megszűnése lehetővé tette volna annak megállapítását, hogy teljesíti-e a munkanélküli-ellátásokra való jogosultságra vonatkozó, bolgár jogban előírt feltételeket.
- 20 2021. szeptember 27-én az alapeljárás alperese elutasította a DV által e határozattal szemben benyújtott fellebbezést. Ezt követően DV keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróságnál, az Administrativen sad Veliko Tarnovónál (Veliko Tarnovó-i közigazgatási bíróság, Bulgária) ezen elutasító határozattal szemben.

- 21 E bíróság szerint az elutasító határozat jogszerűségének vizsgálata a 883/2004 rendelet 61–65. cikkében foglalt szabályok, valamint a 987/2009 rendelet e szabályokat az alapügy tárgyát képező helyzet tekintetében pontosan meghatározó rendelkezéseinek alkalmazhatóságához kapcsolódik, sőt annak van alárendelve, tekintettel a kilépésről szóló megállapodás 31. cikkének (1) bekezdésére, illetve e megállapodás 32. cikkének kizárólag az érintett időszakok összeszámítása céljából való alkalmazhatóságára.
- 22 Az említett bíróság úgy véli, hogy DV helyzete nem az említett megállapodás 30. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett esetnek felel meg, amelyet az alapügy alperese irányadónak tart, hanem a 30. cikk (1) bekezdésének a) pontjában foglaltnak, amely az átmeneti időszak végén az Egyesült Királyság jogszabályainak hatálya alá tartozó uniós polgárookra vonatkozik.
- 23 Ami a kilépési megállapodás 31. cikke (1) bekezdésének és következésképpen a 883/2004 rendelet rendelkezéseinek alkalmazhatóságát illeti, a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy az alapügy alperese szerint DV helyzete nem tartozik az említett megállapodás 30. cikkének (1) bekezdésében említett esetek közé, mivel azok alkalmazása az említett megállapodás 30. cikkének (2) bekezdésétől függ, amely szerint a 30. cikk (1) bekezdésében említett személyekre „mindaddig” kiterjed e cím hatálya, amíg megszakítás nélkül az említett bekezdésben foglalt helyzetek valamelyikében maradnak, mely helyzet egyidejűleg érinti valamely tagállamot és az Egyesült Királyságot. DV egyesült királysági munkaviszonyának 2021. március 29-i megszűnése azonban véget vetett e helyzetnek.
- 24 E tekintetben e bíróság arra keresi a választ, hogy a „mindaddig” kifejezést úgy kell-e értelmezni, hogy az említett 30. cikk (1) bekezdésében említett személyek csak addig tartoznak az e rendelkezésben felsorolt helyzetek valamelyikének hatálya alá, amíg ebben a helyzetben vannak, vagy úgy, hogy a kilépésről rendelkező megállapodás szóban forgó rendelkezéseinek logikájára és az e megállapodás által követett célra tekintettel e személyek továbbra is az említett rendelkezés hatálya alá tartoznak, ha a teljes átmeneti időszak alatt az említett helyzetben voltak, ezért a helyzet ezen időszakot követően megváltozása nincs hatással ugyanezen rendelkezés alkalmazhatóságára.
- 25 Másodlagosan az említett bíróság felveti, hogy a kilépésről rendelkező megállapodás 30. cikkének (3) bekezdése alkalmazható-e az alapügybeli jogvitára, mivel álláspontja szerint DV helyzete az említett megállapodás 10. cikke (1) bekezdése a) pontjának hatálya alá tartozik, amelyre e (3) bekezdés utal. E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az említett megállapodás 30. cikkének (4) bekezdésében előírt korlátozás kizárja-e az említett (3) bekezdés DV-re való alkalmazását – hiszen munkaviszonyának megszűnése óta már nem rendelkezik tartózkodási joggal az Egyesült Királyságban –, vagy e korlátozás az átmeneti időszak lejártát követően gyakorolt tartózkodási vagy munkavállalási jog fennállására vonatkozik, anélkül hogy releváns lenne az az időpont, amikor az átmeneti időszak után ez a jog megszűnt.
- 26 E körülmények között az Administrativen sad Veliko Tarnovo (Veliko Tarnovo-i közigazgatási bíróság, Bulgária) úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni [a kilépésről rendelkező megállapodás] 30. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összefüggésben értelmezett 30. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezést, hogy a 30. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett személyek akkor tartoznak a megállapodás 31. cikke (1) bekezdésének személyi hatálya alá, ha a teljes átmeneti időszak alatt megszakítás nélkül valamely tagállam állampolgárai voltak, és egyidejűleg az Egyesült

Királyság jogszabályainak hatálya alá tartoztak, vagy úgy kell-e értelmezni ezt a rendelkezést, hogy e megállapodás 30. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett személyek csak addig tartoznak [az említett megállapodás] 31. cikke (1) bekezdésének hatálya alá, amíg az átmeneti időszak végén és/vagy annak lejártát követően az Egyesült Királyságban foglalkoztatják őket?

- 2) Úgy kell-e értelmezni [a kilépésről rendelkező megállapodás] 30. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összefüggésben értelmezett 30. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezést, hogy a 30. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett személyekre akkor terjed ki a megállapodás 31. cikke (1) bekezdésének hatálya, ha uniós polgárként a teljes átmeneti időszak alatt megszakítás nélkül az Egyesült Királyságban rendelkeztek lakóhellyel, és egyidejűleg a teljes átmeneti időszak alatt, annak végéig egyetlen tagállam jogszabályainak hatálya alá tartoztak, vagy úgy kell-e értelmezni ezt a rendelkezést, hogy [az említett megállapodás] 30. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett személyek nem tartoznak a 31. cikk (1) bekezdésének hatálya alá, ha az átmeneti időszak végét követően megszüntették lakóhelyüket az Egyesült Királyságban?
- 3) Ha [a kilépésről rendelkező megállapodás] 30. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontjával összefüggésben értelmezett 30. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezés értelmezéséből az következik, hogy ezek a rendelkezések nem alkalmazhatók az alapeljárás tényállására, mivel az uniós polgár az átmeneti időszak végét követően megszüntette a lakóhelyét, akkor úgy kell-e értelmezni [e megállapodás] 30. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett (4) bekezdésében foglalt rendelkezést, hogy a fogadó államban vagy a munkavégzés helye szerinti államban lakóhellyel rendelkező vagy dolgozó személyek már nem tartoznak [az említett megállapodás] 31. cikkének (1) bekezdésében foglalt rendelkezés hatálya alá, ha a foglalkoztatási (munkavállalói) jogviszonyuk megszűnt, és ennek következtében elvesztették tartózkodási jogukat, és az átmeneti időszak végét követően elhagyták a munkavégzés helye szerinti államot, illetve a fogadó államot, vagy úgy kell-e értelmezni ezeket a rendelkezéseket, hogy [ugyanezen megállapodás] 30. cikkének (4) bekezdésében meghatározott korlátozás az átmeneti időszak végét követően gyakorolt tartózkodási és munkavállalási jogra vonatkozik, anélkül, hogy releváns lenne, hogy mikor szüntek meg e jogok, ha azok az átmeneti időszak végét követően is fennálltak?”

A Bíróság előtti eljárás

- 27 Először is a kérdést előterjesztő bíróság azt kérte, hogy a Bíróság a jelen előzetes döntéshozatalra utalást a Bíróság eljárási szabályzata 105. cikkének (1) bekezdése szerinti gyorsított előzetes döntéshozatali eljárásban bírálja el. Kérelmének alátámasztására e bíróság arra hivatkozik, hogy DV az egyesült királysági munkavállalói tevékenységének megszűnése óta már nem rendelkezik jövedelemmel, és esetlegesen szüksége lehet arra, hogy ebben az államban – az ezen állam jogszabályai által meghatározott határidőn belül és feltételek mellett – érvényesítse a munkanélküli ellátásokra való jogosultságát.
- 28 2022. február 25-i határozatával a Bíróság elnöke, az előadó bíró és a főtanácsnok meghallgatását követően e kérelmet egyrészt azzal az indokkal utasította el, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint sem a jogalanyok azon egyszerű érdeke – bármilyen fontos és jogos is legyen is –, hogy a lehető legrövidebb időn belül meghatározzák az uniós jogból eredő jogaik terjedelmét, sem pedig az alapügy gazdasági vagy szociális szempontból érzékeny jellege nem vonja maga után azt, hogy ezen ügynek a Bíróság eljárási szabályzata 105. cikkének (1) bekezdése értelmében vett rövid határidőn belüli elbírálása szükséges legyen (a Bíróság elnökének 2019.

február 27-i M. V. és társai végzése, C-760/18, nem tették közzé, EU:C:2019:170, 18. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), másrészt pedig azzal kapcsolatban, hogy DV-nek esetlegesen szüksége van arra, hogy az Egyesült Királyságban érvényesítse a munkanélküli-ellátásokhoz való jogát, a kérdést előterjesztő bíróság nem határozta meg, hogy az Egyesült Királyság jogszabályai szerint ezt milyen határidőn belül kell megtennie, és nem fejtette ki azokat az okokat sem, hogy DV-t mi akadályozta e jog érvényesítésében, mielőtt a Bíróság a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemről döntött volna.

- 29 Másodszor, a Bíróság 2022. szeptember 30-án a 883/2004 rendelet 1. cikkének j) pontja és 65. cikkének (2) bekezdése értelmében az Egyesült Királyságban való munkavállalói tevékenység ideje, azaz a 2014. december 1. és 2021. március 29. közötti időszak tekintetében a DV lakóhelye szerinti államra vonatkozó tájékoztatás iránti kérelmet intézett az említett bírósághoz.
- 30 2022. október 11-én az említett bíróság azt válaszolta e kérelemre, hogy ezen időszak alatt a DV lakóhelye szerinti állam az Egyesült Királyság volt, amint az kitűnik mind az ezen állam és a Bolgár Köztársaság közötti elektronikus információcseréből, mind pedig a DV által a 883/2004 rendelet 65. cikke (2) bekezdésének alkalmazása céljából benyújtott, lakóhelyről szóló nyilatkozatból.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 31 A Bíróság eljárási szabályzatának 99. cikke értelmében, ha az előzetes döntéshozatalra terjesztett kérdésre a válasz egyértelműen levezethető az ítélkezési gyakorlatból, vagy ha az előzetes döntéshozatalra elé terjesztett kérdésre adandó válasz nem enged teret semmilyen észszerű kétségnek, a Bíróság az előadó bíró javaslatára és a főtanácsnok meghallgatását követően az eljárás során bármikor indokolt végzéssel határozhat.
- 32 A jelen ügyben ezt a rendelkezést kell alkalmazni.
- 33 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a nemzeti bíróságok és a Bíróság között az EUMSZ 267. cikkel bevezetett együttműködési eljárás keretében a Bíróság feladata, hogy a nemzeti bíróságnak az előtte folyamatban lévő ügy eldöntéséhez hasznos választ adjon. Ebből a szempontból adott esetben a Bíróságnak nemcsak át kell fogalmaznia az elé terjesztett kérdéseket, hanem figyelembe vehet olyan uniós jogi szabályokat, amelyekre a nemzeti bíróság kérdésében nem hivatkozott (2023. január 12-i RegioJet ítélet, C-57/21, EU:C:2023:6, 92. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 A jelen ügyben az előterjesztett kérdések kizárólag a kilépésről rendelkező megállapodás 30. és 31. cikkének értelmezésére vonatkoznak, és annak meghatározására irányulnak, hogy e cikkek alkalmazhatók-e az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan helyzetre, amelyben az a személy, aki több éven keresztül dolgozott az Egyesült Királyság területén, az átmeneti időszak lejártá után visszatér Bulgáriába, és e tagállamban munkanélküli ellátásokat igényel.
- 35 E tekintetben e megállapodás hatodik preambulumbekzdéséből az következik, hogy kölcsönös védelmet kell biztosítani azoknak az uniós polgároknak és egyesült királysági állampolgároknak, akik az említett megállapodásban meghatározott időpont előtt gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat, így különösen a társadalombiztosítási időszakokból származó jogukat.

- 36 Ezenkívül a kilépésről rendelkező megállapodás 7. cikkének (1) bekezdése kifejti, hogy az uniós jog e megállapodás által alkalmazandóvá tett rendelkezéseiben szereplő, a tagállamokra és az illetékes tagállami hatóságokra való hivatkozásokat – bizonyos kivételektől eltekintve – úgy kell érteni, hogy azok magukban foglalják az Egyesült Királyságot és annak illetékes hatóságait is.
- 37 Ebből következik, hogy a kilépésről rendelkező megállapodás célja nem az uniós jogtól független jogok létrehozása, hanem az e jog alapján az átmeneti időszak lejárta előtt gyakorolt jogok védelme azáltal, hogy az említett jog e megállapodásban említett rendelkezéseit az e megállapodásban meghatározott, az Egyesült Királyság állampolgárait, jogszabályait vagy területét érintő helyzetekre alkalmazhatóvá teszi.
- 38 Közelebbről, a kilépésről rendelkező megállapodás 31. cikke, amely e megállapodás második részének „A szociális biztonsági rendszerek koordinálása” című III. címe alá tartozik, az (1) bekezdésében előírja, hogy a többek között a 883/2004 rendeletben foglalt szabályokat és célkitűzéseket az e cím hatálya alá tartozó személyekre is alkalmazni kell.
- 39 Ebből következik, hogy annak vizsgálata előtt, hogy a kilépésről rendelkező megállapodás rendelkezései alkalmazhatók-e egy olyan helyzetre, mint amelyről az alapügyben szó van, meg kell határozni, hogy a 883/2004 rendelet DV által hivatkozott rendelkezései az Egyesült Királyság Unióból való kilépésétől vagy attól függetlenül alkalmazhatók voltak-e rá, hogy munkavállalói tevékenységét ebben az államban, nem pedig valamely uniós tagállamban folytatta. Ha ugyanis nem ez lenne a helyzet, nem állna fenn az e rendelet alapján a DV által az Egyesült Királyságban folytatott munkavállalói tevékenység időszaka címén megszerzett, a kilépésről rendelkező megállapodás által védeni kívánt jog.
- 40 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik egyrészt, hogy a bolgár munkanélküliségi-biztosítási hatóság azzal az indokkal tagadta meg DV-től a munkanélküli ellátások nyújtását, hogy DV, miután az Egyesült Királyság területén folytatott munkavállalói tevékenység címén biztosítási időt szerzett ebben az államban, visszatért Bulgáriába, ahol anélkül igényelt ilyen ellátásokat, hogy e tagállam területén munkavállalói tevékenységet folytatott volna vagy biztosítási időt szerzett volna. Másrészt a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a kilépésről rendelkező megállapodás 31. cikkének (1) bekezdése értelmében ezen elutasító határozat jogszerűsége a 883/2004 rendelet 61–65a. cikke rendelkezéseinek az ilyen körülményekre való alkalmazhatóságától függ.
- 41 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy e rendelet 61. cikkének (1) bekezdése többek között előírja, hogy azon tagállam illetékes intézménye, amely tagállam jogszabályai a munkanélküli ellátásokra való jogosultság megszerzését biztosítási idő megszerzésétől teszik függővé, a szükséges mértékben figyelembe veszi a más tagállamok jogszabályai szerint szerzett biztosítási időt, mintha azt az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerezték volna meg. Mindazonáltal e 61. cikk (2) bekezdéséből kitűnik, hogy az említett rendelet 65. cikke (5) bekezdésének a) pontjában említett esetek kivételével az említett 61. cikk (1) bekezdésének alkalmazása, az érintett személy által az ellátások igénylése szerinti jogszabályoknak megfelelően legutóbb szerzett biztosítási időktől függ, ha az említett jogszabály biztosítási időt ír elő.
- 42 Következésképpen, mivel a KSO 54a. cikkének 1. bekezdéséből az következik, hogy a bolgár jogszabályok a munkanélküli-ellátásokra való jogosultság megszerzését biztosítási idő megszerzésétől teszik függővé, és DV Bulgáriába való visszatérésekor nem szerzett ilyen időt, a 883/2004 rendelet alapján egy másik államban, a jelen esetben az Egyesült Királyságban szerzett

biztosítási idők összeszámításával csak akkor igényelhet munkanélküli-ellátásokat, ha helyzete megfelel az e rendelet 65. cikk (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 65. cikke (5) bekezdésének a) pontjában említett helyzetnek.

- 43 E tekintetben az említett rendelet 65. cikke (2) bekezdésének első mondata úgy rendelkezik, hogy az a teljes munkanélküli személy, aki a legutóbbi munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenysége során az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban rendelkezett lakóhellyel, és aki továbbra is abban a tagállamban rendelkezik lakóhellyel, vagy oda visszatér, a lakóhely szerinti tagállam foglalkoztatási szolgálatának rendelkezésére áll. Az ilyen személy e 65. cikk (5) bekezdése a) pontjának megfelelően a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai rendelkezéseinek megfelelően úgy részesül munkanélküli-ellátásokban, mintha munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként folytatott legutóbbi tevékenysége során azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozott volna. Ezen ellátásokat a lakóhely szerinti intézmény biztosítja.
- 44 Márpedig egyértelműen kitűnik a kérdést előterjesztő bíróság által az információkérésre adott, a jelen végzés 29. és 30. pontjában említett válaszból, amely bíróság az EUMSZ 267. cikkben meghatározott eljárás keretében az előtte folyamatban lévő ügy tényállásának értékelésére kizárólagos hatáskörrel rendelkezik (lásd ebben az értelemben: 2022. szeptember 15-i Fossil [Gibraltár] ítélet, C-705/20, EU:C:2022:680, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), hogy DV az Egyesült Királyság területén folytatott munkavállalói tevékenységének teljes időtartama alatt a 883/2004 rendelet 1. cikkének j) pontja és 65. cikkének (2) bekezdése értelmében ezen államban rendelkezett lakóhellyel, amely az utóbbi rendelkezés értelmében vett illetékes állam volt ebben az időszakban. DV csak e munkavállalói tevékenység megszűnését követően tért vissza Bulgáriába, hogy e tagállam illetékes hatóságától munkanélküli-ellátásokat igényeljen.
- 45 Ebből következik, hogy a jelen végzés 39. pontjában feltett előzetes kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 883/2004 rendelet 65. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem alkalmazható az olyan helyzetre, amelyben valamely személy egy olyan tagállam illetékes hatóságától igényel munkanélküli-ellátásokat, amelyben nem szerzett biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időt, és amelynek területére visszatér egy olyan másik államban teljesített biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi idő végén, amelyben e rendelkezés értelmében e teljes időszakban lakóhellyel rendelkezett.
- 46 Az ezen előzetes kérdésre adott válaszra tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdésekre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

- 47 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

A 2012. május 22-i 465/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 65. cikke (2) bekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

e rendelkezés nem alkalmazható az olyan helyzetre, amelyben valamely személy egy olyan tagállam illetékes hatóságától igényel munkanélküli-ellátásokat, amelyben nem szerzett biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időt, és amelynek területére visszatér egy olyan másik államban teljesített biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi idő végén, amelyben e rendelkezés értelmében e teljes időszakban lakóhellyel rendelkezett.

Aláírások